

Politica pentru Protecția Copilului

“Cine salvează o viață, salvează întreaga lume!”

Aprobat de Conducerea Internațională a Fundației Caritabile CONCORDIA Proiecte Sociale

în Viena,

în 22 Martie 2018

Textul documentului de politică a fost scris și realizat de Dna Mirela Lavric sub responsabilitatea Departamentului de Programe și Proiecte al Fundației Caritabile CONCORDIA Proiecte Sociale, cu sprijinul echipei de management internațional. Ne exprimăm mulțumirea și recunoștința copiilor, părinților, voluntarilor și colegilor din toate organizațiile Concordia care au participat ca și consultanți interni și care au contribuit cu feed-back, opinii și recomandări pentru finalizarea acestui document.

Cuprins

Cuvânt înainte al Consiliului Director	3
1. Introducere	
1.1. Despre Organizația Umanitară CONCORDIA – Proiecte Sociale	4
1.2. Declarația cu privire la protecția copilului a organizației CONCORDIA Proiecte Sociale	5
1.3. Cum a fost elaborată această politică	5
2. Principiile fundamentale ale Politicii pentru protecția copilului a organizației CONCORDIA	5
3. Scopurile Politicii pentru protecția copilului	6
4. Legislație relevantă	7
5. Definiții	7
6. Acțiuni de prevenire	8
6.1. Resurse Umane	8
6.1.1. Personal	8
6.1.2. Voluntari	9
6.1.3. Membrii de Board	9
6.1.4. Creșterea conștientizării, instruire și supervizare	9
6.2. Dezvoltarea de proiecte și programe sigure pentru copii	10
6.2.1. Evaluarea riscurilor	10
6.2.2. Dezvoltarea de proiecte noi	10
6.2.3. Ascultarea copiilor	11
6.2.4. Parteneri	11
6.3. Media și comunicare	11
6.4. Surse de finanțare	12
6.5. Vizitatori	12
6.6. Utilizarea tehnologiei informației	12
7. Acțiuni responsive	13
7.1. Raportare și soluționarea acuzațiilor de abuz asupra copilului	13
7.2. Responsabilitate, Monitorizare și Revizuirea observațiilor asupra Politicii pentru Protecția copilului	13
8. Codul de conduită	14
Anexe:	
Anexa 1: Definiții și semne de recunoaștere a semnelor de abuz	16
Anexa 2: Cod de Conduită	21

Cuvânt înainte al Consiliului Director

Cu Politica de Protecție a Copilului prezentată aici, Consiliul Director al organizației CONCORDIA Proiecte Sociale transmite un semnal clar copiilor, tinerilor și familiilor cu care colaborăm în cadrul proiectelor noastre. Mai exact, că ne asumăm să facem tot ce ne stă în putință pentru a proteja copiii împotriva violenței și pentru a implementa, revizui și dezvolta în continuare cele mai bune măsuri de protecție în cadrul organizației.

Această politică, adresată tuturor angajaților, susținătorilor și autorităților competente, evidențiază cum definește organizația violența, ce măsuri preventive sunt luate pentru a preveni violența în organizație, precum și direcțiile specifice de acțiune pe care le avem în vedere astfel încât copiii să se poată bucura de o copilărie fericită și o tinerețe autodeterminată în proiectele CONCORDIA.

De asemenea, ne asumăm responsabilitatea să evaluăm în mod regulat procedurile din organizație, mai ales pe cele legate de managementul resurselor umane, pentru a ne asigura că acestea susțin implementarea acestei politici de protecția copilului.

Considerăm cu mândrie că multe măsuri de protecție a copilului au fost normele în practica de ani de zile a organizației. Această politică de protecție a copilului le definește formal, într-un document oficial, pentru prima dată. Mai mult, în timpul elaborării acestui document am discutat și reafirmat importanța subiectului pentru organizație. În acest proces, copiii, adolescenții și familiile din proiectele noastre, precum și angajații diferitelor programe din cadrul organizației și-au exprimat opiniile în cadrul interviurilor realizate.

În plus, această politică urmărește să abordeze circumstanțele diferite pe care copiii le întâmpină în prezent în mediul lor, fie că acestea sunt determinate de o nouă legislație, cum ar fi Regulamentul general privind protecția datelor sau de realitatea canalelor de social media. Acestea din urmă reprezintă provocări majore nu numai în lucrul zilnic cu copiii, dar și în comunicarea cu suporterii noștri și necesită o reexaminare atentă și o anumită reorientare.

Nu în ultimul rând, politica include un cod de conduită și un set de măsuri specifice ce vor fi avute în vedere în cazul oricăror suspiciuni de violență împotriva copiilor.

Toți cei care lucrăm în CONCORDIA Proiecte Sociale suntem conștienți de faptul că protecția copiilor aflați în grija noastră este cel mai important aspect în provocările cotidiene ale muncii noastre. Vom continua să reflectăm critic și să luăm măsuri curajoase pentru a proteja copiii în viața de zi cu zi și în toate domeniile noastre de activitate.

Mulțumiri tuturor susținătorilor CONCORDIA pentru sprijin și respectarea poziției noastre!

Ulla Konrad,

Presedinte Executiv al Consiliului Director

1. Introducere

Violența împotriva copiilor este un fenomen internațional¹ care se întâmplă în diferite contexte sau societăți. Copiii de toate vârstele sunt la risc să fie abuzați sau să fie martorii unor acțiuni disciplinare agresive, violență domestică, bullying în școli, violența sexuală sau economică. Acestea se pot întâmpla acasă, în școală, în instituții de ocrotire, pe stradă, în tabere sau excursii. Agresorii pot să fie părinții sau alți membri ai familiei, asistenți maternali sau alte persoane de îngrijire, cadre didactice, personal medical sau alți copii. Unii copii sunt mai vulnerabili din cauza genului, rasei, originilor etnice, dizabilitate, orientare sexuală, religiei sau statut social. De cele mai multe ori, violența împotriva copiilor poate să fie prevenită.

1.1. Despre Organizația Umanitară CONCORDIA – Proiecte Sociale

Organizația Umanitară CONCORDIA (în continuare numită CONCORDIA) este o organizație ne-guvernamentală și non-profit activă în Austria, Bulgaria, Kosovo, România, Republica Moldova, Germania și Elveția unde organizațiile naționale derulează servicii sociale și educaționale în beneficiul copiilor, tinerilor, familiilor și comunităților. Centrele de zi și munca desfășurată în comunitate sunt servicii pentru prevenirea separării copilului de familie. Serviciile de tip-familial funcționează pentru copiii și tinerii care din diferite cauze psihosociale sunt separați de familiile lor. Centrele vocaționale și cele pentru dezvoltarea abilităților de viață independentă, Școala Promară, centrele de tranziție și locuințele sociale sunt servicii destinate adolescenților și tinerilor, care se axează pe componenta educațională.

Misiune

CONCORDIA este o organizație umanitară, internațională, independentă dedicată sprijinirii copiilor, adolescenților și familiilor aflate în nevoie.

CONCORDIA ajută rapid și direct la fața locului. Noi mergem acolo unde nevoia este mai mare. CONCORDIA oferă copiilor o copilărie bună și fericită. Ne bazăm pe legături stabile și consolidăm familiile.

CONCORDIA însoțește copiii și tinerii spre o viață autonomă. Noi creăm oportunități prin educație școlară și învățarea unei meserii.

CONCORDIA se bazează pe drepturile internaționale ale copilului și ale omului și are în vedere recomandarea Consiliului Uniunii Europene "Garanția Europeană pentru copii". Ne dorim să contribuim la crearea unei societate deschise, reziliente și solidare.

Viziune

O viață autonomă și independentă, fără marginalizare pentru fiecare copil și tânăr!

Noi mergem acolo unde nevoia este mai mare. Și mergem acolo unde alții nu merg.

Noi căutăm soluții individuale pentru copii, adolescenți și familiile lor. Și nu renunțăm niciodată la nimeni.

¹ Conform documentului Fără violență în copilărie: Raportul Global 2017 al Inițiativei Globale "Cunoașterea Violenței în Copilărie", aproape 75% dintre copii sunt afectați de violență anual.

Noi ne bazăm pe o viziune umanistă și valori creștine. Și suntem deschiși către alte culturi și religii.

Noi căutăm cai noi. Și acționăm sustenabil și responsabil.

Noi acționăm profesional. Și ne folosim inima și mintea.

Ne bazăm pe angajați, voluntari și prieteni competenți. Și sperăm ca aceștia să aibă o inimă mare.

1.2. Declarația CONCORDIA cu privire la protecția copilului

CONCORDIA se preocupă ca fiecare copil să aibă o copilărie fericită și sănătoasă. Activitatea în CONCORDIA are la bază **Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului**. Toate organizațiile CONCORDIA respectă și împărtășesc angajamentul comun de a proteja copiii împotriva tuturor formelor de violență fizică sau mentală, rele tratamente sau abuz, neglijare, maltratare sau exploatare, inclusiv abuzul sexual². Munca în cadrul CONCORDIEI este menită să protejeze drepturile tuturor copiilor așa cum sunt prezentate în Convenție dar și în legislația națională cu privire la promovarea și respectarea drepturilor copiilor din țările în care desfășoară serviciile. În toate acțiunile cu și pentru copii, CONCORDIA se angajează să protejeze copiii, să raporteze și să răspundă la orice presupus abuz, luând toate măsurile prevăzute de politicile și procedurile interne naționale, indiferent de originea sesizării sau identitatea presupusului agresor.

Prin elaborarea și implementarea politicii pentru protecția copilului, CONCORDIA declară și întreprinde toate măsurile necesare pentru ca orice formă de violență îndreptată împotriva copilului să fie inacceptabilă!

1.3. Cum a fost elaborată această politică

Politica pentru protecția copilului CONCORDIA a fost elaborată printr-un proces de jos în sus și prin numeroase consultări cu copiii, tinerii, angajații, personalul de conducere, voluntarii și partenerii deoarece prețuim sugestiile, valorile, sentimentele și experiența acestora. Politica este înrădăcinată în misiunea, valorile, abordarea, serviciile și particularitățile organizaționale și de aceea sunt aplicabile tuturor angajaților, voluntarilor, membrilor de board, donatorilor, vizitatorilor precum și tuturor copiilor și tinerilor din organizație. Politica a fost elaborată pentru a asigura cele mai înalte standarde de comportament profesional și de practică individuală, astfel încât copiii și tinerii să nu fie răniți/afecțați negativ în timpul implicării lor în activitățile, proiectele și programele organizației.

2. Principiile care stau la baza Politicii pentru protecția copilului

Protecția copilului este responsabilitatea asumată a organizațiilor, de a se asigura că personalul, operațiunile și programele nu afectează negativ copiii, respectiv nu expun copiii riscului de vătămare sau abuz și de a raporta autorităților relevante orice suspiciune existentă legată de siguranța copiilor în comunitatea în care CONCORDIA își desfășoară activitatea.

² Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului (1989), Articolul 19

“Nu face rău” este principiul care a fost folosit în sectorul umanitar dar care poate să fie aplicat în egală măsură și în domeniul dezvoltării. Se referă la responsabilitatea organizațiilor de a reduce efectele negative care pot să fie făcute întâmplător în urma activității desfășurate.³

Principiile care stau la baza acestui document sunt următoarele:

- Tuturor copiilor și tinerilor implicați în activitatea, proiectele și programele noastre le sunt luate în considerare interesul superior și bunăstarea și au drepturi egale la protecție împotriva oricărei forme de violență;
- Toți copiii și tinerii au cunoștințe despre drepturile și responsabilitățile lor;
- Vocea tuturor copiilor și tinerilor este ascultată și opinia lor stă la baza deciziilor care îi vizează;
- Noi prețuim și respectăm toți copiii în contextul propriei culturi, religii și etnii.
- Ne desfășurăm activitatea, în folosul copiilor, în parteneriat cu autoritățile, școlile, grădinițele sau alte ONG-uri într-o manieră bazată pe încredere și transparență și în consecință, ne așteptăm ca aborarea “nu face rău copiilor” să fie aplicabilă tuturor partenerilor.

3. Scopurile Politicii pentru protecția copilului

CONCORDIA lucrează cu copii și tineri vulnerabili și în toate activitățile și deciziile luate, interesul superior al copilului este principalul punct de referință. Serviciile oferite copiilor de organizațiile naționale sunt recunoscute conform legislației naționale în vigoare. Acestea sunt **servicii rezidențiale pentru copiii** care nu pot locui cu părinții sau rudele pentru o perioadă mai scurtă sau mai lungă și **servicii oferite pe timpul zilei** pentru a ajuta familiile în nevoie și pentru a preveni separarea copilului de familie.

Scopurile politicii sunt următoarele:

- *Să aibă personal și voluntari instruiți și informați în ceea ce privește comportamentul etic în raport cu copiii, să prevină încălcarea drepturilor copiilor, să știe să identifice orice semn de abuz asupra copiilor și să știe să le raporteze;*
- *Toate persoanele care colaborează cu CONCORDIA să fie pregătite să respecte drepturile copiilor și să asigure un spațiu sigur și de încredere pentru copii. Se aplică fiecărui individ care acționează ca membru al board-ului, consultant, furnizor, parteneri, sponsori și donatori, vizitatori și musafiri, jurnaliști, animatori sau persoane însoțitoare în activitățile pe care le desfășoară cu și pentru copii, indiferent dacă este vorba despre evenimente, întâlniri, proiecte, activități de strângere de fonduri, vizite, activități de petrecere a timpului liber, excursii sau tabere;*
- *Să aibă copiii informați cu privire la drepturile lor și cu privire la un comportament adecvat al altor persoane, adulți sau colegi, față de ei și la respectul arătat personalului, voluntarilor și colegilor;*

³ Coaliția pentru Siguranța Copiilor 3 – www.keepingchildrensafe.org.uk

- *Să aibă o reputație bună ca organizație, datorită angajamentului luat de a combate abuzul asupra copilului, fiind o garanție a calității, eficacității și responsabilității activităților desfășurate, în fața donatorilor, partenerilor și al publicul larg.*

Politica pentru protecția copilului este complementară celorlalte politici și proceduri ale organizației, aflate în vigoare.

4. Legislația relevantă

Politica pentru protecția copilului a organizației CONCORDIA are la bază următoarele Convenții, ghiduri și legi:

- Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului 1989⁴,
- Standardele privind protecția copilului, așa cum sunt prezentate de Coaliția pentru Menținerea Siguranței Copiilor 2014,
- Declarația Națiunilor Unite pentru eliminarea abuzului și exploatării sexuale 2017,
- Ghidul Națiunilor Unite pentru îngrijirea alternativă a copiilor 2010,
- Agenda Europeană pentru Migrație a Comisiei Europene 2015,
- Convenția pentru protecția copiilor împotriva exploatării și abuzului sexual a Consiliului Europei, cunoscută mai ales sub numele de "Convenția Lanzarote" 2007,
- Legislațiile naționale privind protecția drepturilor copiilor din Austria, România, Republica Moldova și Bulgaria.

5. Definiții

Definiția „**copil**” utilizată în Politica pe protecția copilului este cea prezentată la articolul 1 al Convenției Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului “orice ființă umană sub vârsta de 18 ani, exceptând cazurile în care legea aplicabilă copilului stabilește limita majoratului sub această vârstă”. Cu toate acestea, prezenta politică este aplicabilă și persoanelor peste 18 ani care au masură de plasament prevăzută în legislația națională cu privire la promovarea și protecția drepturilor copiilor.

Definiția „**Violenței împotriva copiilor**” este cea din articolul 19 al Convenției Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului: “toate formele de violență fizică sau psihică, vătămare și abuz, neglijență sau tratament neglijent, maltratare sau exploatare, inclusiv abuzuri sexuale.” Definiția existentă în Raportul Mondial privind violența și sănătatea (2002) este: “folosirea în mod intenționat a forței fizice sau a puterii, prin amenințare sau fapte, împotriva unui copil, de către o persoană sau un grup, care are sau poate avea ca rezultat afectarea de fapt sau potențială a sănătății, supraviețuirii, dezvoltării sau demnității copilului”. În documentul de politică al organizației CONCORDIA prin **violența împotriva copiilor** înțelegem toate formele de prejudicii fizice sau psihologice (mentale sau emoționale) care afectează copiii, abuzul sexual, neglijarea, bullying-ul, exploatarea economică/exploatarea prin muncă, exploatarea sexuală, sechestrarea sau/și dispariția, riscul de migrare, trafic de ființe umane, violența on-line, pornografie infantilă care se pot întâmpla în: familie, școală, sistemul sanitar, sistemul de protecție specială a copilului (asistența maternală, centre rezidențiale de tip familial, centre de plasament), alte servicii de tip centre de zi, centre comunitare sau centre tip “școală

⁴ Data la care Austria, Germania și România au ratificat Convenția este 26 ianuarie 1990; Bulgaria a ratificat Convenția la data de 31 mai 1990 și Republica Moldova a ratificat Convenția la 26 ianuarie 1993.

după școală”, în mediul online, în mass media, în activități de petrecere a timpului liber, tabere sau excursii. Include atât violența îndreptată împotriva copiilor din partea adulților (părinți sau îngrijitori) cât și violența copiilor îndreptată împotriva altor copii. În plus, include copiii care au fost martori ai violenței în toate mediile mai sus menționate. **Disciplinarea prin violență acasă (în familie sau alte forme alternative de îngrijire) este cea mai comună formă de violență** cu care se confruntă copiii. În procesul educării copiilor, multe persoane aparținând personalului de îngrijire se bazează pe folosirea unor metode violente, atât fizic cât și psihologic, pentru a pedepsi comportamentele nedorite ale copiilor și pentru a le încuraja pe cele dorite. Personalul de îngrijire nu folosește acest tip de disciplină cu intenția deliberată de a vătăma sau răni copilul. Mai degrabă, aceste metode sunt folosite la furie sau frustrare, din lipsă de înțelegere a efectelor negative apărute când utilizezi asemenea metode sau din cunoașterea limitată a metodelor non-violente.

Protecția copilului se referă la protecția copiilor împotriva violenței, exploatării, abuzului și neglijării așa cum este stipulat în articolul 19 al Convenției Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului care subliniază faptul că statele semnatare trebuie să aibă legi specifice care să interzică violența și să pună în aplicare măsuri administrative, sociale și educaționale pentru protecția copiilor. În contextul actual, înseamnă că organizația și toți angajații, colaboratorii și voluntarii au obligația să protejeze copiii aflați în grija acestora atât de rănirea intenționată cât și de cea neintenționată.

Un termen similar este Siguranța copilului, utilizat în special în Marea Britanie și Irlanda pentru a evidenția măsurile legate de protecția copiilor de a trăi fără abuz, vătămare sau neglijare.

6. Acțiuni preventive

CONCORDIA se angajează să creeze un mediu sigur pentru copii, pentru a atinge o stare de bunăstare și pentru interesul superior al copilului. Conștientizarea și prevenirea riscurilor vor face parte din munca de zi cu zi, în toate activitățile desfășurate, la toate nivelurile. Această politică, împreună cu procedurile de implementare aferente, vor fi strict implementate la nivelul personalului, partenerilor și copiilor, astfel încât menținerea permanentă a siguranței copiilor va face parte din cultura organizațională. O atenție deosebită se va acorda situațiilor de bullying sau alte tipuri de abuz care pot apărea între copii; asemenea situații vor fi investigate într-o manieră aparte, sprijinind atât copilul victimă cât și copilul abuzator.

6.1. Resurse umane

Politica de protecție a copilului se aplică tuturor membrilor personalului, membrilor consiliului director, voluntarilor și colaboratorilor, experților pe termen scurt sau cu timp de lucru parțial, toate aceste categorii fiind puternic legate de organizație în calitate de angajați, reprezentanți ai forului principal de decizie, sau furnizori cu contracte civile sau de servicii.

6.1.1. Personalul

În cadrul politicilor de resurse umane vor fi introduse măsuri specifice pentru implementarea principiilor Politicii pentru Protecția Copilului. În acest sens, începând din faza de recrutare, vom promova și declara toleranță zero în Concordia în ceea ce privește abuzul împotriva copilului, precizând acest lucru încă din anunțul de recrutare, pentru a descrie mediul organizațional⁵. Fiecare fișă de post va cuprinde precizări privind interzicerea abuzului copilului și va avea ca anexă codul de

⁵ În vederea angajării, candidații vor prezenta cazierul judiciar și rezultatul examenului de medicina muncii, în conformitate cu prevederile legale aplicabile acestui domeniu de activitate.

conduită. În plus, vor fi incluși indicatori de performanță care să reflecte modul în care politica pentru protecția copilului și procedurile aferente sunt implementate de personal. Angajații noi precum și colaboratorii care lucrează pe bază de contract de muncă sau contract de prestări servicii vor avea o sesiune, la începerea activității, destinată special Politicii pentru protecția copilului și procedurile aferente. În ceea ce privește personalul și colaboratorii deja angajați, se vor organiza sesiuni de informare și instruire pe tema Politicii pentru protecția copilului și a codului de conduită. Pentru evaluarea performanței muncii, se vor stabili indicatori care să măsoare nivelul de implementare a politicii, în concordanță cu responsabilitățile postului în activitatea desfășurată. Orice încălcare a codului de conduită sau orice comportament care este în contradicție cu prezenta politică vor fi investigate și măsurile vor fi luate în conformitate cu politica de resurse umane, regulamentul interior al organizației și al legislației naționale, care pot duce până la sancțiuni, suspendare sau concediere. În fiecare organizație națională va fi numit unul dintre angajații existenți ca Responsabil National Protecția Copilului (RNPC); el/ea va reprezenta punctul de referință pentru toate aspectele legate de încălcarea drepturilor copilului în organizația respectivă. Atunci când RNPC nu este disponibil/ă pentru ca se află într-o altă locație și copiii doresc să vorbească cu cineva, față în față, ei vor alege o "Persoană de Încredere" dintre angajații aflați în apropiere, persoană cu care ei pot vorbi cu ușurință despre situații care îi fac să se simtă lipsiți de siguranță sau dacă nu se simt bine în preajma anumitor persoane. Persoana de Încredere va comunica cu RNPC cu privire la eventualele acuzații de abuz și se va decide cu privire la demararea anchetei interne.

6.1.2. Voluntarii

CONCORDIA dispune de instrucțiuni pentru selecția voluntarilor, incluzând obligația prezentării cazierului judiciar și a dosarelor medicale, precum și a referințelor de la locurile anterioare de voluntariat/angajatori sau de la cadrele didactice. Voluntarii vor semna Codul de conduită și Politica pentru protecția copilului. În primele șase săptămâni de la începerea activității de voluntariat, ei vor participa la un program intensiv de adaptare în echipă, care va consta în sesiuni de instruire pe teme precum rolurile, responsabilitățile și restricțiile voluntarilor, nevoile copiilor, recunoașterea semnelor de abuz și mecanismele de raportare. În cazul în care voluntarii nu reușesc să adopte un comportament în conformitate cu Codul de conduită și cu prezenta politică, încetarea contractului de voluntariat poate fi decisă în orice moment.

6.1.3. Membrii consiliului director

Membrii consiliului director se angajează să respecte Politica pentru protecția copilului și Codul de conduită și vor avea responsabilitatea de a supraveghea punerea în aplicare a politicii în organizațiile naționale. O dată pe an, consiliul va primi un raport legat de protecția copilului pregătit de conducerea națională cu sprijinul RNPC. Ulterior, se va elabora planul privind politica pentru protecția copilului pentru anul următor.

6.1.4. Creșterea conștientizării, instruirea și supervizarea

Pentru a fi implementată eficient, politica pentru protecția copilului (PPC) trebuie înțeleasă cu exactitate de către toți cei cărora li se adresează. Politica este tradusă în limbile organizațiilor naționale. Instruirea și supervizarea sunt esențiale pentru prevenirea situațiilor de abuz asupra copilului, astfel, tuturor angajaților noi, colaboratorilor care au convenție civilă sau contract de servicii, experților pe termen scurt sau cu normă parțială de muncă, voluntarilor și membrilor consiliului director li se aduce la cunoștință chiar de la început, în prima săptămână de activitate, politica pentru protecția copilului. În primele trei luni de la începerea activității în cadrul organizației, noii angajați / voluntari/ experți/ colaboratori participă la o sesiune de formare privind protecția copilului, adaptată în funcție de rolurile și responsabilitățile asumate față de copii.

Pentru angajații/ voluntarii/ experții/ colaboratorii actuali a fost realizată o evaluare cu scopul de a înțelege și de a identifica cerințele de învățare ale acestora, pentru a le permite să îndeplinească și să aplice prevederile PPC și procedurile aferente de implementare. Ulterior, a fost realizată o curriculumă de instruire cuprinzătoare, adaptată nevoilor de învățare identificate. Este important ca fiecare să cunoască rolurile, responsabilitățile și mecanismele necesare de raportare și răspuns la acuzațiile privind abuzul asupra copilului.

Anual, se vor organiza pentru toți angajații sesiuni de instruire și informare privind prevenirea situațiilor de abuz, inclusiv acțiuni de creștere a nivelului de conștientizare privind necesitatea raportării unor astfel de cazuri și de cunoaștere a sistemelor de raportare. În plus, personalul cu responsabilități directe legate de copii va continua să beneficieze de sesiuni de supervizare, în cadrul cărora sunt prezentate diverse studii de caz și sunt discutate și identificate soluții sau abordări alternative.

Împreună cu copiii și tinerii, a fost elaborată o versiune pe înțelesul acestora și se organizează periodic sesiuni de informare pentru copii, adaptate nivelului lor de înțelegere.

În toate parteneriatele organizației care implică contactul cu copiii, este menționată politica de protecție a copilului și este subliniată toleranța zero la abuz a organizației. CONCORDIA dorește să se asigure că toți cei care au o legătură cu organizația - angajați, parteneri, comunitatea - înțeleg consecințele abuzului asupra dezvoltării fizice, mintale și emoționale a copiilor.

6.2. Dezvoltarea de proiecte și programe sigure pentru copii

6.2.1. Evaluarea riscului

CONCORDIA se angajează să planifice, să proiecteze și să furnizeze proiecte și programe care sunt sigure pentru copii. În momentul planificării unor noi proiecte, alături de evaluarea nevoilor beneficiarilor și ale comunităților, se efectuează și evaluări ale riscurilor pentru a identifica posibilele riscuri pentru copii. În etapa următoare, sunt identificate acțiuni de atenuare a riscurilor pentru a se putea lua o decizie finală privind înființarea noului serviciu. De asemenea, evaluarea riscurilor se va realiza periodic și în serviciile actuale, ca parte a procesului periodic de evaluare a serviciilor, astfel încât, pe baza constatărilor, să se efectueze ajustările necesare. În plus, înainte de a întreprinde orice activitate care are un anumit grad de pericol care ar putea dăuna copiilor, de exemplu excursiile sau taberele, se efectuează o evaluare a riscurilor. Dacă riscul este prea mare și nu poate fi redus, atunci orice proiect sau activitate nu se va mai implementa. Decizia este apoi luată în mod corespunzător de conducerea organizației.

6.2.2. Dezvoltarea de noi proiecte

Atunci când se pun bazele proiectelor, trebuie implicate toate părțile interesate: copiii, familiile, comunitățile, autoritățile locale și alți factori decizionali publici. Standardele naționale pentru serviciile sociale trebuie respectate, atunci când acestea există și sunt obligatorii din punct de vedere legal. Se stabilesc criterii clare pentru selecția beneficiarilor pentru situațiile în care tipul de serviciu este foarte necesar unui număr foarte mare de copii sau familii, peste capacitatea maximă a proiectului. În stabilirea criteriilor de selecție a beneficiarilor nu se face discriminare pe bază de etnie, religie, sex, etc. Tuturor beneficiarilor li se prezintă serviciile pe care le vor primi, precum și obligațiile acestora, într-o manieră adecvată capacității lor de înțelegere. Se va semna un contract de prestări de servicii în conformitate cu prevederile legale ale fiecărei țări. De îndată ce vor fi demarate noi proiecte sau activități, li se va cere consimțământul scris al părintelui sau al reprezentantului legal, precum și cel al copilului. De asemenea, atât copilul, cât și părintele/ tutorele/ reprezentantul legal vor fi informați despre modul în care pot raporta orice încălcare a drepturilor copilului și posibilele consecințele unor

astfel de acțiuni (numărul de telefon și adresa organizației, precum și numele persoanei responsabile de primirea sesizărilor, pentru orice caz de încălcare a drepturilor copilului, etc.).

6.2.3. *Ascultarea copiilor*

Obținerea în permanență a opiniilor copiilor și tinerilor este un alt aspect care face ca proiectele și programele noastre să fie eficiente și adecvate la nevoile lor. Copiii și tinerii sunt organizați în consiliile copiilor (sau, de exemplu, în CONCORDIA România se numește Parlamentul Copiilor).

Ne așteptăm ca personalul nostru să observe copiii și să discute cu aceștia în cazul în care copiii se tem să vorbească despre bullying sau discriminare, dacă li se întâmplă lor, colegilor în școală sau celor din cartierul lor.

6.2.4. *Partenerii*

Atunci când selectăm partenerii în proiectele noastre, verificăm dacă a existat o conduită greșită în activitățile lor anterioare, dacă au o bună reputație, dacă au un cod etic al angajaților sau dacă au o politică de protecție a copilului, dacă este cazul. Cu toate acestea, în toate acordurile de parteneriat sau contractele de servicii vor fi incluse aspecte etice și obligații privind protecția copiilor. Dacă domeniul de aplicare al parteneriatelor sau al serviciilor contractate presupun și contactul direct cu copiii, partenerii trebuie să își asume și să semneze politica pentru protecția copilului și codul de conduită, înainte de începerea activităților. Dacă se înregistrează acuzații sau încălcări ale drepturilor copiilor în timpul implementării parteneriatelor sau a contractelor de servicii, atunci se efectuează o investigație și se ia imediat o decizie de încetare a acestor colaborări.

6.3. **Mass-media și comunicare**

CONCORDIA se angajează ca prin această politică pentru protecția copiilor, precum și prin politica de comunicare și strângere de fonduri și Codul de conduită, să efectueze comunicarea într-un mod sigur pentru copiii care beneficiază de serviciile oferite. În toate activitățile de comunicare și strângere de fonduri ale organizației, protejăm imaginea, intimitatea și demnitatea copilului. Pentru toți copiii aflați în îngrijirea noastră sau care beneficiază de servicii în cadrul organizației noastre, permisiunea părinților / reprezentanților legali de a face fotografii (imagini sau videoclipuri) copiilor acestora trebuie să fie luată în scris, preferabil înainte de fiecare filmare sau eveniment la care mass-media este prezentă, și ar trebui să fie informați în prealabil despre subiectul și scopul înregistrării.

Orice imagini luate copiilor în scopuri organizaționale ar trebui să fie decente, copiii să se afle în posturi decente, purtând îmbrăcăminte adecvată și în măsura în care situația permite, să nu prezinte suferința extremă a copiilor.

Numele real al copilului nu trebuie dezvăluit în niciun raport transmis în afara organizației. Pentru scopuri de comunicare și de strângere de fonduri este preferabil să se utilizeze imagini cu copii achiziționate din bănci de imagini, pentru a evita încărcarea imaginilor reale ale copiilor pe internet și pe rețelele sociale, în special atunci când materialele de comunicare conțin informații sensibile despre un copil. În orice eveniment în care sunt implicați jurnaliști, aceștia vor fi informați cu privire la așteptările CONCORDIA cu privire la filmarea copiilor și vor fi rugați să prezinte materialul rezultat persoanei care se ocupă de comunicare în cadrul organizației, pentru a aproba ceea ce este folosit și în ce fel. Poveștile despre copii folosite pentru materialele de raportare, comunicare sau strângere de fonduri ar trebui să reflecte nu numai problemele cu care s-au confruntat, dar și punctele forte și rețeaua de sprijin pe care le-au primit, pentru a depăși problemele. Nu cerem copiilor să promoveze o anumită marcă a unei companii, în schimbul unei donații, de exemplu prin fotografierea lor purtând șepci cu brandul companiei. Copiii pot face fotografii, din proprie inițiativă, purtând obiecte de îmbrăcăminte cu brand-ul unei companii, dar acest lucru nu are legătură cu așteptările de a primi donații.

CONCORDIA interzice angajaților, membrilor consiliului de conducere, voluntarilor, vizitatorilor, altor persoane care intră în contact cu copiii din cadrul organizației să posteze pe canalele de social media sau pe alte canale, imagini sau clipuri video neoficiale cu copiii pe care i-au întâlnit în cadrul organizației; pot însă să selecteze "îmi place" sau să "distribue" postări oficiale ale organizației. Pozele de grup de la diferite evenimente artistice ar putea fi excepții. "Etichetarea (tag)" copiilor din fotografii sau videoclipuri nu este permisă. Tinerii vor fi, de asemenea, educați să nu distribuie postările oficiale CONCORDIA și să se eticheteze (tag) în acele imagini.

Angajații nu trebuie să fie prieteni pe conturile personale de social media cu tinerii cu care lucrează, cu excepția cazului în care legătura este considerată necesară și conturile sociale ale angajaților devin conturi profesionale, caz în care nu vor fi postate informații și poze personale. "Prietenia" pe rețelele sociale ar trebui să fie folosită ca o oportunitate de sensibilizare cu privire la amenințările din mediul on-line și de educare a tinerilor privind utilizarea în condiții de siguranță a rețelelor sociale.

6.4. Sursele de finanțare

Sursele de finanțare ale CONCORDIA sunt verificate în vederea respectării valorilor noastre și a intereselor reciproce. Suntem interesați de sprijinul financiar din partea companiilor sau donatorilor a căror imagine, comportament sau produse nu dăunează copiilor, familiilor sau comunităților. Prin urmare, nu acceptăm sau nu căutăm sprijin financiar din partea companiilor producătoare sau distribuitoare de produse de distrugere în masă, produse care dăunează sănătății sau mediului (industria tutunului, industria băuturilor spirtoase, industria de arme, industria pornografică) sau implicate în scandaluri legate de exploatarea muncii copiilor, corupție, partizane politice și spălarea banilor⁶. CONCORDIA nu poate fi responsabilă pentru primirea de donații de la companii sau fundații ale companiilor care au afaceri ascunse, ce nu pot fi identificate ca urmare a unei căutări obișnuite a surselor publice. Pentru situații sensibile, consiliul de conducere va decide cu privire la acțiunile care trebuie întreprinse în cazul dezvăluirii publice a unor abateri etice de afaceri.

6.5. Vizitatori

Vizitele trebuie, pe cât posibil, planificate din timp, ținând cont de programul copiilor. De asemenea, în prealabil, trebuie trimisă în atenția persoanei responsabile din cadrul organizației, indiferent dacă este vorba despre coordonator de proiect, reprezentant relații publice sau director executiv, o listă care conține numele și funcția vizitatorilor precum și institutia de unde vin. Vizitatorii trebuie informați, în prealabil, despre activitățile care se desfășoară cu și pentru copii în proiectul pe care îl vor vizita. Pe durata întregii vizite, vor fi însoțiți, de unul sau mai mulți angajați numiți în acest sens, în funcție de numărul de vizitatori. Vizitatorii trebuie: să respecte data și ora vizitei planificate, să respecte îndrumarea însoțitorului organizației, să-i trateze pe copii și / sau familiile lor cu respect și demnitate, să nu facă schimb de date de contact sau să comunice cu copiii în afara proiectului, să nu manifeste favoritism pentru un anumit copil, să nu facă fotografii sau videoclipuri copiilor fără permisiunea familiei sau a organizației, să nu folosească un limbaj sau comportament inadecvat cu copiii, să nu eticheteze copiii, să nu îi jignească sau să exprime o poziție discriminatorie față de aceștia. În plus, orice vizitator nu trebuie să intre în spațiul privat (băi, camere de dormit) al copiilor fără a cere mai întâi permisiunea acestora.

6.6. Utilizarea tehnologiei informațiilor

⁶ Vezi „Strategia CONCORDIA pentru cooperare corporatistă” - Stuttgart 28 Decembrie 2017

CONCORDIA utilizează tehnologia informației și se comportă în mediul online în conformitate cu valorile sale și respectând legea.

În acest sens, vom oferi îndrumare personalului și voluntarilor, precum și copiilor, în vederea utilizării adecvate a tehnologiei informației, inclusiv a rețelelor sociale.

Vor fi instalate filtre și programe de blocare pentru a se asigura că site-urile necorespunzătoare / dăunătoare, cum ar fi cele cu conținut pornografic sau violent, nu pot fi descărcate utilizând conexiunea la internet a organizației, atât de către angajați/ voluntari cât și de către copii. Orice încălcare a restricțiilor, utilizarea ilegală, descărcarea sau crearea de imagini indecente cu copii, bullying cibernetic sau utilizarea tehnologiei informației pentru abuzul unui copil va fi anchetată și se vor lua măsuri împotriva angajaților sau a voluntarilor care au făcut astfel de lucruri.

Tehnologia informației este foarte importantă pentru educația și dezvoltarea copiilor, de aceea îi sprijinim oferindu-le acces la internet și calculatoare. În același timp, trebuie să protejăm copiii atunci când sunt online. Din acest motiv, îi informăm cu privire la riscurile întâlnite pe internet dar și cu privire la ce este legal sau nu și le solicităm copiilor să anunțe orice comunicare online inadecvată.

7. Acțiuni responsive

7.1. Raportarea și soluționarea acuzațiilor privind abuzul copiilor

CONCORDIA gestionează acuzațiile privind abuzul asupra copilului, în primul rând, luând în considerare interesul superior al copilului și bunăstarea psihologică și fizică a acestora, indiferent dacă este vorba despre un copil din centrele de îngrijire specializată sau din centrele care oferă servicii de îngrijire de zi. Orice adult care este martorul unei vătămări a unui copil sau care observă semne de abuz la copiii din organizația noastră trebuie să raporteze acest fapt la RNPC. Orice suspiciune privind abuzul asupra unui copil este investigată pe plan intern și autoritățile pentru protecția copilului și cele responsabile pentru aplicarea legii sunt anunțate imediat despre caz, în cazul unui abuz evident și dovedit al unui copil. Prima măsură este de a asigura siguranța copilului - victimă și de a oferi imediat asistența psihologică și medicală necesară.

Nu se vor lua măsuri de pedepsire sau punitive și nu se vor permite niciun fel de represalii împotriva persoanelor care, cu bună credință, semnalează un potențial abuz asupra copiilor.

7.2. Responsabilitate, monitorizare & revizuirea observațiilor PPC

CONCORDIA este răspunzătoare în fața copiilor aflați în dificultate, cărora le oferă sprijin prin diverse programe sociale și educaționale, familiilor care riscă să-și abandoneze copiii din cauza sărăciei extreme și a cauzelor asociate, comunităților în care implementează servicii pentru locuitorii aflați în situații dificile sau în fața susținătorilor noștri. Astfel, vom monitoriza respectarea drepturilor copilului în serviciile sau proiectele noastre, atât pentru a preveni încălcarea drepturilor lor, cât și pentru a interveni prompt și a restabili situația normală pentru copii, în conformitate cu politica noastră, cu normele și legislația națională și internațională.

Directorii naționali și internaționali sunt responsabili pentru stabilirea bunelor practici și pentru punerea în aplicare a politicii pentru protecția copilului în domeniile lor de responsabilitate organizațională. O dată pe an, directorii executivi prezintă Consiliului de conducere un raport privind situația protecției copilului în organizația națională, numărul de suspiciuni de abuz, numărul de copii vătămați, tipul de abuz, câte cazuri au fost confirmate, care au fost soluțiile pentru a restabili bunăstarea copilului și modul în care autorul a fost pedepsit.

Anual, se realizează o autoevaluare a punerii în aplicare a măsurilor politicii pentru protecția copilului, la nivelul fiecărui proiect, pe baza unui format standard, în conformitate cu "Standardele privind siguranța copiilor"⁷. Ca rezultat, este elaborat un plan anual de acțiune, național, pentru a remedia eventualele lacune identificate în punerea în aplicare a politicii sau se elaborează strategii de atenuare a riscurilor identificate. Procesul de autoevaluare și cel de elaborare a planului anual național va fi coordonat de către RNPC. Planul este aprobat de către directorul executiv (pentru programe) și prezentat consiliului de conducere în cadrul întâlnirii privind planificarea bugetară.

Politica pentru protecția copilului va fi revizuită la fiecare trei până la cinci ani sau atunci când schimbările la nivelul cadrului juridic național influențează prevederile politicii. Versiunea revizuită este aprobată de consiliul de conducere. Revizuirea ia în considerare lecțiile învățate și sugestiile copiilor, personalului, colaboratorilor, voluntarilor, partenerilor care sunt implicați în activitățile noastre cu și pentru copii. Procesul de revizuire este inițiat și coordonat de către RNPC din organizațiile naționale și implică personalul din cadrul departamentelor de programe, comunicare și strângere de fonduri.

8. Codul de Conduită

Organizațiile naționale CONCORDIA au un cod de etică pentru furnizarea de servicii pentru copii, conform legii (pentru îndeplinirea standardelor de calitate pentru serviciile sociale oferite copiilor, codurile etice profesionale pentru psihologi și asistenții sociali, prevederile legislative privind prevenirea și combaterea violenței domestice sau orice alte tipuri de abuz supra copiilor). Cu toate acestea, va fi elaborat un Cod de conduită complet, care va reflecta Politica pentru protecția copilului, pentru a oferi un cadru pentru comportamentele adecvate și dorite ale angajaților față de copii. Vor fi elaborate versiuni pentru voluntari, colaboratori și vizitatori.

Scopul Codului de conduită este de a crește gradul de conștientizare al angajaților și al tuturor colaboratorilor și nu pentru a-i pedepsi sau sancționa. Orice persoană care se dovedește că a încălcat Politica pentru Protecția Copilului și Codul de Conduită va fi anchetată (disciplinar, dacă este angajată) și în conformitate cu constatările făcute, se vor aplica prevederile legislației în domeniul muncii, de drept civil și ale regulamentului Intern, ca de exemplu sancționarea sau încetarea contractului de muncă sau a celui de servicii. În situația unui caz grav, atunci când abuzul asupra unui copil este evident și nu există nicio îndoială cu privire la făptuitor, anunțăm imediat autoritățile responsabile pentru aplicarea legii pentru a fi luate măsurile juridice respective, în conformitate cu legislația penală. De asemenea, se va elabora un ghid pentru evidențierea comportamentelor dorite ale copiilor față de ceilalți copii.

Codul de conduită⁸ va fi tradus și tipărit și fiecare angajat, membrii consiliului de conducere, voluntarii și colaboratorii îl vor citi și îl vor semna pentru a se angaja față de conținutul acestuia. Dacă este nevoie de sprijin pentru o bună înțelegere a conținutului, RNPC va asigura sprijinul necesar. Codul de conduită

⁷ Keeping children safe standards

⁸ Cele mai importante comportamente ce sunt încurajate sau, dimpotrivă, sunt nedorite, privind aspectele legate de protecția copilului, care vor fi incluse în Codul de conduită, sunt enumerate în anexa 2.

este menit, de asemenea, să protejeze personalul și ceilalți adulți implicați sau în contact cu CONCORDIA de acuzațiile rău-intenționate de comportament inadecvat față de copii. Codul de conduită va fi afișat pe paginile de internet ale organizațiilor naționale pentru a fi vizibil oricărui potențial nou angajat, partener sau voluntar.

Declarația de Angajament față de Politica pentru protecția copilului CONCORDIA

Subsemnatul/a, _____, am citit și am înțeles standardele și liniile directoare prevăzute în Politica pentru protecția copilului.

Sunt de acord cu principiile prevăzute în acest document și accept importanța punerii în aplicare și a promovării politicilor și practicilor pentru protecția copilului cuprinse în acest document în calitatea mea de angajat / voluntar / colaborator / membru al consiliului de conducere/ partener / furnizor de servicii⁹ pe perioada cât lucrez sau sunt asociat cu CONCORDIA.

(Nume)

(Denumirea postului/rolului)

(Semnătură)

(Dată)

⁹ Încercuiți varianta potrivită

ANEXA 1: Definiții și recunoașterea semnelor de abuz

"Abuzul fizic" este provocarea voită a unui prejudiciu fizic adusă unui copil de către o persoană aflată într-o poziție de responsabilitate, putere sau încredere. Acest lucru ar putea implica pocnirea, lovirea, lovirea cu piciorul, mușcarea, arderea, opărirea, scuturarea, aruncarea sau bătaia cu obiecte cum ar fi curele, biciuri sau bastoane. De asemenea, include otrăvire, a da alcool sau droguri ilegale copiilor, înec sau sufocare. Vătămrile fizice pot fi, de asemenea, cauzate și atunci când părintele sau îngrijitorul inventează simptomele bolii la un copil.

"Abuzul psihologic" include atât abuzul emoțional cât și abuzul mental; efectul abuzului emoțional se răsfrânge asupra dezvoltării emoționale și efectul abuzului mental este afectarea dezvoltării intelectuale. **Abuzul emoțional** are loc în cazul în care există amenințări verbale repetate, critica, ridiculizarea, utilizarea tonului ridicat, lipsa de dragoste și afecțiune și determină un efect advers sever asupra dezvoltării emoționale a copilului. Aceasta include transmiterea mesajului către copii a faptului că sunt lipsiți de valoare, nu sunt iubiți, sunt inadecvați sau sunt valoroși doar dacă îndeplinesc nevoile unei alte persoane. Abuzul emoțional poate exista când nu i se oferă copilului ocazia de a-și exprima opiniile, a-l face să tacă deliberat sau "a face mișto" de ceea ce spune sau de modul în care comunică. Poate implica și așteptări nepotrivite impuse unui copil, suprasolicitare și limitarea explorării și învățării sau împiedicarea copilului de a participa la o interacțiune socială normală. Poate presupune expunerea la vederea sau auzirea de rele tratamente aplicate unei alte persoane. Poate implica agresiuni grave, bullying (inclusiv agresiuni cibernetice) provocând frecvent copiii să se simtă înspăimântați sau în pericol sau poate include exploatarea sau coruperea copiilor. Un anumit nivel de abuz emoțional este prezent în toate tipurile de tratamente rele aduse copiilor sau poate apărea izolat. **Abuzul mental** este o formă de violență care afectează mintea, deseori cel abuzat având sentimentul că nu are valoare și nu are putere. Abuzul mental determină dificultăți în dobândirea de abilități de bază, în special deficiențe de lectură, comunicare și matematică, care afectează inteligența, memoria, recunoașterea, percepția, atenția, imaginația și dezvoltarea morală.

"Abuzul sexual" implică forțarea sau seducția unui copil sau a unei persoane tinere, imatură din punct de vedere al dezvoltării psiho-sexuale, de a participa la activități sexuale, inclusiv prostituție, indiferent dacă copilul este sau nu conștient de ceea ce se întâmplă. Printre acestea se numără contactul fizic, care include atât acte de penetrare (de exemplu viol) sau fără penetrare (sărutări, atingeri). Poate include activități care nu presupun contact, cum ar fi implicarea copiilor în a viziona sau produce materiale pornografice, urmărirea unor activități sexuale, ascultarea unui limbaj cu conotație sexuală, sau încurajarea copiilor să se comporte în moduri sexuale necorespunzătoare. Autorul abuzului poate fi un copil mai mare ca vârstă sau mai bine informat, sau un adult (un străin, un frate sau o persoană în poziție de autoritate, cum ar fi părintele sau îngrijitorul). Abuz sexual este, de asemenea, căsătoria timpurie sau implicarea copiilor în relații sexuale consensuale (în special în comunitățile de romi) și hărțuirea sexuală în cazul copiilor care lucrează în conformitate cu prevederile codului muncii / civil. Aceste contacte sau interacțiuni se desfășoară împotriva copilului prin folosirea forței, înșelăciunilor, mitei, amenințărilor sau presiunilor. Abuzul sexual poate fi fizic, verbal sau emoțional.

"Neglijarea" este definită ca neîndeplinirea constantă a satisfacerii nevoilor fizice și / sau psihologice de bază ale copilului, care pot duce la afectarea gravă a dezvoltării fizice sau cognitive a copilului. Neglijarea poate apărea în mai multe forme:

- neglijarea nutriției - lipsa de hrană, absența mai multor produse alimentare esențiale pentru creștere, mese neregulate, alimente necorespunzătoare sau utilizarea necorespunzătoare a alimentelor raportat la vârsta copilului;
- neglijarea îmbrăcăminte - îmbrăcăminte inadecvată anotimpului, haine prea mici, haine murdare, lipsă de haine;
- neglijarea igienei - lipsa igienei corporale, mirosuri respingătoare, paraziți;

- neglijarea medicală - lipsa îngrijirii necesare, omiterea vaccinărilor și vizitelor la controalele periodice, nerespectarea tratamentelor prescrise de medic, lipsa participării la programele de recuperare;
- neglijarea educației - sub-stimulare, instabilitatea sistemului de pedeapsă și recompensă, lipsa urmăririi progresului școlar;
- neglijarea emoțională - lipsa atenției, a contactelor fizice, semnelor de afecțiune, cuvintelor de apreciere.

Părăsirea / abandonarea copilului reprezintă cea mai gravă formă de neglijare¹⁰.

" **Bullying** "¹¹ este folosirea forței, a amenințării sau a coerciției pentru a abuza, intimida sau domina agresiv alte persoane, de obicei repetată pe o anumită perioadă de timp. O condiție prealabilă esențială este percepția, de către agresor sau de către alții, a unui dezechilibru al puterii sociale sau fizice. Agresiunea de tip bullying este împărțită în patru tipuri de abuz: emoțional (izolarea unui individ de activitățile și acceptarea socială a grupului colegilor), verbal (remarci rasiste sau homofobe, amenințări, insulte), fizic și cibernetic. Dacă agresiunea este făcută de un grup, se numește mobbing.

„**Cyber bullying**”¹² sau agresiunea cibernetică reprezintă o formă de hărțuire sau agresiune, utilizând metode de contact electronice. Comportamentul dăunător de agresiune poate include postarea zvonurilor despre o persoană, amenințări, remarci sexuale, dezvăluirea informațiilor personale ale victimelor sau etichete peiorative (de exemplu discursuri de ură). Victimele pot avea o stimă de sine mai scăzută, dorințe de suicid crescute și o varietate de răspunsuri emoționale: revoltă, frică, frustrare, furie și depresie.

"**Violența prin mijloace electronice**" are loc atunci când cineva utilizează date sau tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) pentru a-i provoca suferință mentală, emoțională sau psihologică altei persoane. Aceasta include înregistrarea sau distribuirea videoclipurilor private ale persoanei victime și încărcarea sau publicarea și diseminarea unor materiale media despre victimă ce au un conținut vulgar, indecent, obscen sau sexual. De asemenea, include hărțuirea online, urmărirea cibernetică, spargerea conturilor online ale altor persoane sau urmărirea dispozitivelor electronice, precum și prezentarea greșită a propriei persoane pentru a pune pe altcineva într-o lumină nefavorabilă sau să-i strice reputația.

"**Exploatarea economică a unui copil**" reprezintă folosirea copilului la muncă sau în alte activități în beneficiul altora. Aceasta include, dar nu se limitează la exploatarea copiilor prin muncă. Exploatarea economică implică ideea unui câștig sau profit prin producerea, distribuția și consumul de bunuri și servicii. Acest interes material are impact asupra economiei unei anumite unități, fie că este vorba de stat, de comunitate sau de familie. Exemple: utilizarea copiilor pentru munca în familie, copiii soldați și recrutarea și implicarea copiilor în conflictele armate, sclavia în rândurile copiilor, utilizarea copiilor în activități infracționale, inclusiv vânzarea și distribuirea de stupefiante, implicarea copiilor în orice muncă dăunătoare sau periculoasă.

"**Exploatarea sexuală a copiilor în scopuri comerciale**"¹³ cuprinde abuzul sexual din partea unui adult și remunerarea în bani sau în natură a copilului, a unei terțe persoane sau a mai multor persoane. Copilul este tratat ca obiect sexual și ca obiect comercial. Exploatarea sexuală a copiilor în scopuri comerciale constituie o formă de constrângere și violență împotriva copiilor, constituie muncă forțată și o formă contemporană de sclavie.

¹⁰ "Abuzul și neglijarea copiilor" – Studiu sociologic la nivel național; Organizația Salvați Copiii cu sprijinul Direcției Protecția Copilului – Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, 2013

¹¹ Wikipedia

¹² Wikipedia

¹³ „Întrebări și răspunsuri despre exploatarea sexuală a copiilor în scop comercial”, ECPAT Internațional, 2001

"**Pornografie infantilă**¹⁴" înseamnă orice reprezentare, prin orice mijloace, a unui copil implicat în activități sexuale explicite reale sau simulate, sau orice reprezentare cu scop predominant sexual a părților sexuale ale unui copil. Acestea pot include fotografiile, negative, diapozitive, reviste, cărți, desene, filme, casete video, CD-uri sau fișiere pe computer. În general, există două categorii de pornografie: soft-core, care nu este explicită sexual, dar implică imagini cu copii goi și în ipostaze de seducție și hard-core care se referă la imaginile copiilor implicați în activități sexuale și la folosirea copiilor în producția de pornografie.

"**Răpirea copiilor**¹⁵" reprezintă îndepărtarea neautorizată a unui copil din custodia părinților naturali sau a tutorilor/reprezentanților legal. Termenul de "răpire a copilului" cuprinde două categorii juridice și sociale care diferă în funcție de context: răpirea copilului de către membri ai familiei (de ex. îndepărtarea copilului de la părintele care are custodia în caz de divorț) sau răpirea de către străini (răpirea pentru răscumpărare, adoptarea ilegală a copilului după ce a fost furat; traficul de persoane - când un străin fură un copil cu intenția de a exploata copilul, personal sau în rețea, existând numeroase abuzuri, inclusiv sclavie, muncă forțată, abuz sexual sau chiar trafic ilegal de organe, crimă).

"**Migrație riscantă**" – Pentru copiii care migrează pentru a scăpa de situații dificile de viață, violență sau conflict, migrația poate constitui o oportunitate de reducere a riscurilor. Alți copii se confruntă cu riscuri grave în timpul migrării sau la locul de destinație. Unele grupuri de copii sunt vulnerabile la exploatare și abuz, inclusiv trafic de persoane, din cauza unor mecanisme reduse de siguranță socială. Riscurile la care este expus un copil sunt multiple, adesea strâns legate între ele și care se pot cumula. Un copil care este deja într-o situație vulnerabilă, ca de exemplu, sărăcia, abuzul sau abandonul școlar, este considerat și mai vulnerabil atunci când apar riscuri suplimentare, cum ar fi relațiile de exploatare sau migrația riscantă¹⁶. Mulți migranți copii sunt expuși pericolelor în timpul călătoriei și la destinație. Copiii se confruntă cu violență, exploatare și abuz din partea persoanelor întâlnite pe drumul de tranzit și la destinație, incluzând: angajatori, transportatori, contrabandiști și traficanți. Ei pot întâmpina niveluri semnificative de indiferență sau abuz din partea autorităților, inclusiv poliția, polițiștilor de frontieră, oficialilor în domeniul imigrației și personalului din instituțiile de primire sau de detenție. Unii migranți mor în timpul drumului din cauza deshidratării, malnutriției, accidentelor de sufocare sau transport sau se îneacă în mare. Prin natura lor, condițiile nesigure de migrație creează riscuri pentru copii. Pe lângă faptul că se confruntă cu acte de violență, copiii riscă să intre în conflict cu legea dacă călătoresc fără documentele necesare, dacă se angajează în activități ilegale sau infracționale pentru a-și câștiga traiul sau dacă sunt convinși sau forțați de alții să facă acest lucru. În situațiile de mobilitate obișnuită sau migrație circulară, astfel de condiții pot influența în mod semnificativ bunăstarea, siguranța și dezvoltarea copilului.

Următoarele **semne** pot reprezenta sau nu indicatori ai faptului că a avut loc un abuz, dar această posibilitate trebuie luată în considerare și evaluată, cu atenție.

Posibile semne de abuz fizic

- Orice leziune care nu corespunde explicațiilor date
- Răni care apar la nivelul corpului în locuri care, în mod normal, nu sunt expuse la căderi sau nu pot fi produse în situații de jocuri dure

¹⁴ „Protocolul opțional al Convenției pentru Drepturile Copilului pe vânzarea copiilor, prostituție infantile și pornografie infantilă”, United Nations, 2000

¹⁵ Potrivit Centrului Național pentru Copii Dispăruți și Exploatați

¹⁶ Înaltul Comisariat pentru Refugiați al Națiunilor Unite, Concluzii pe copii la risc, Executive Committee Conclusions, no. 107 (LVIII), 2007

- Răni pentru care nu s-au acordat îngrijiri medicale
- Refuzul de a-si schimba echipamentul pentru sau de a participa la jocuri sau la înot
- Vânătași, mușcături, arsuri și fracturi, tăieturi, dislocări, care nu pot fi explicate prin accidente
- Lipsa vigilenței sau a prezenței
- Frica de a se întoarce acasă sau de a se contacta părinții
- Tendințe auto-distructive
- Agresiunea față de ceilalți

Posibile semne de abuz sexual

- Copilul are un comportament sau un limbaj sexuală excesiv sau se implică în mod regulat în jocuri sexuale nepotrivite vârstei
- Activitate sexuală prin cuvinte, joc sau desen
- Infecții urinare repetate sau dureri de stomac inexplicabile
- Copilul arată un comportament provocator și seducator, cu adulții
- Împărțirea inadecvată a locurilor de dormit acasă
- Tulburări severe de somn asociate cu temeri, fobii, vise sau coșmaruri care uneori denotă sau au conotații sexuale
- Tulburări de alimentație, cum ar fi anorexia sau bulimia.
- Teama de a fi cu adulții

Posibile semne de abuz emoțional

- Depresie, agresivitate, anxietate extremă, schimbări sau regresii în starea de spirit sau comportament
- Obsesii sau fobii
- Scăderea bruscă a rezultatelor școlare sau lipsa de concentrare
- Nevoia de atenție din partea adulților și faptul că nu socializează cu ceilalți copii
- Tulburări de somn sau de vorbire
- Afirmații negative despre sine
- Foarte agresiv sau crud față de ceilalți
- Timiditate sau pasivitate extremă
- Abuz de droguri sau alcool
- Fugă periodică
- Fuga de acasă, furt și minciuni

Posibile semne de neglijare

- Piele murdară, mirosul corpului, părul nespălat, nepieptănat și păduchi
- Îmbrăcămintă murdară, prea mare sau mică sau nepotrivită pentru condițiile meteorologice
- Frecvent lăsat nesupravegheat sau singur
- Diaree frecventă
- Oboseală frecventă
- Boli netratate, tăieturi infectate sau afecțiuni fizice la care îngrijitorul nu răspunde
- Stare constantă de foame
- Furtul alimentelor
- Întârzierea frecventă sau absența la școală
- Stimă de sine scăzută
- Relații sociale slabe

ANEXA 2: Cod de Conduită

Ce trebuie să faceți:

- Fiți informat/ă despre ce este violența față de copii și prevederile Politicii pentru protecția copilului. Aplicați aceste prevederi în munca sau interacțiunea cu copiii;
- Raportați imediat orice suspiciune de abuz Responsabilului National Protectia Copilului;
- Tratați toți copiii egal, fără nicio discriminare;
- Mențineți standarde înalte de comportament personal și profesional atât în ceea ce vă privește cât și față de ceilalți;
- Fiți conștienți de riscul ridicat de abuz în anumite situații (de exemplu, alăturarea nesupravegheată a copiilor mai mari și cei mai mici) și faceți tot posibilul pentru a elimina astfel de situații;
- În calitatea dumneavoastră de personal de îngrijire, observați și ascultați copilul pentru a-l ajuta; interesul superior și bunăstarea copilului trebuie să prevaleze întotdeauna în munca dvs.;
- În calitate de angajat, dați-le putere și încurajați copii, discutați cu ei despre drepturile lor, ce este acceptabil și ce este inacceptabil, ce ar trebui să facă pentru a evita situațiile riscante și ce pot face dacă apare o problemă.
- Respectați confidențialitatea datelor și informațiilor personale ale copiilor și a imaginii și demnității acestora;
- Fiți conștienți de toate liniile directoare privind mass-media și comunicarea și de utilizarea tehnologiei informației pentru a proteja copiii;
- Fiți un bun exemplu pentru copii, parteneri și colegi.

Ce nu aveți voie:

- Să abuzați, în niciun fel copiii;
- Nu permiteți niciodată unui copil cu care lucrați să stea peste noapte în camera dvs sau să doarmă în același pat cu dvs;
- Nu discriminați, nu îi faceți să le fie rușine, nu umiliți copii, inclusiv prin folosirea limbajului care abuzează mental sau emoțional copilul;
- Nu rămâneți singur cu un copil, în diferite activități, care ar putea fi interpretate de alții;
- Nu sărutați, îmbrățișați, mângăiați, masați sau atingeți un copil într-un mod neadecvat și nedorit;
- Nu ascundeți niciun comportament inadecvat față de un copil pe care îl observați la un coleg, voluntar sau alt colaborator al organizației;
- Nu faceți fotografii sau înregistrări video cu un copil dacă nu este solicitat de organizație;
- Nu face lucruri pe care copiii le pot face singuri, cum ar fi să îi îmbrăcați sau să le faceți baie;
- Nu vă împrieteniți pe conturile personale de social media (de ex. Facebook); în cazul în care conexiunea este considerată necesară, atunci conturile sociale ale angajaților devin conturi profesionale, unde nu trebuie să fie afișate informații și poze personale.
- Nu vă implicați într-o comunicare unu-la-unu cu copiii sau prin mesaje text sau alte tipuri de mesaje, mesagerii instant, cu excepția cazului în care se referă în mod specific la responsabilitățile dvs. de serviciu.